

„Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata!” Zsoltár 90,17

Mire van szüksége egy gyülekezetnek ahhoz, hogy ebben a válságokkal terhes időben fenn tudja tartani épületeit, esetleg újítani, korszerűsíteni tudjon? Bizonyára sokféle választ hallhatnánk még a magukat keresztyének vallóktól is. Lenne, aki rátermettségre, jó kapcsolatokra, szerencsére és még ki tudja, mi mindenre hivatkozna. Vajon mennyien gondolnak egy-egy gyülekezetben végzett eredményes munkát látva „az Úrnak jóindulatára”? Személyes tapasztalataim alapján azt kell mondanom, hogy nagyon kevesen! Még kevesebben képesek hálát is adni az Úr jóindulatának megtapasztalásáért. A deregyői gyülekezetben ebben az évben is örömmel adhatunk hálát, hogy Ő láthatóvá tette tetteit szolgálain. A presbitérium az anyagi lehetőségekhez mérten, igyekezett megtervezni a javítási munkákat. Legfontosabb a 177 éves orgona felújítása volt. Talán a régió legrégebben épült, és ma is működő orgo-

nájáról van szó, amelyet 1990-ben újítottunk utoljára. A majd 3000 Eurós költségvetést gyülekezeti adakozásból terveztük fedezni. A következő a Tanulmányi Központ esőcsatornáinak cseréje, és a tető egy részének átfedése volt. Tavasszal azonban világossá vált, a Tanulmányi Központ ablakainak egy részét is cserélni kell. Majd 8000 Euró többlet-kiadás, amire nincs forrás. Az orgona felújítására hirdetett közadakozás bizony elég nehézkesen haladt, mert hát annyi az aggodalom, ha most adakozom, vajon jut majd holnap elég élelemre? Meg tudom vásárolni a régen vágyott dolgokat gyerekeimnek, magamnak? Egyáltalán marad elég

pénzem az engemet megillető márványsiremlékre? Egyáltalán, miért érné meg nekem az egyházi célokra történő adakozás? Vannak azonban – ha kisebbségben is – olyanok, akik tudják, a pénz nem tart meg, és végképp nem üdvözít. Az Úrtól rendelt időben egy gyülekezeti tag kész volt 12000 Eurót kölcsönként adni, hogy a legszükségesebb munkákat időben elvégezhessük. S az Úr tovább mutatta jóindulatát.

A helyi képviselőtestület úgy döntött, hogy az egyházi épületek körüli, több mint 50 éves, siralmas állapotban levő kerítések cseréjét teljes mértékben kész kifizetni. Erre a célra gyülekezetünk számára 30000 Euró támogatást nyújtott. Isten megmutatta, a kevesek hitből végzett szolgálatát, Ő kegyelme gazdagságával megáldja, és megsokszorozza. E sorokat azért írom, hogy buzdítsam mindazokat, akik bizonytalanok, esetleg csak a meglévő anyagiakhoz mérik szolgálataikat. Az Úr jóindulata megsokszorozza hitünket, erőnket és lehetőségeinket, ezért nem a világ aggodalmaskodásához, kishitűségéhez vagy irigységéhez igazodjunk, hanem ahhoz a Mindenhatóhoz, aki kezeink munkáját maradandóvá teheti.

Cs. L.

REFORMÁTUS Újság

Gyülekezeti tájékoztató

2013. december

XX. évf. 12. szám

„Tudok nyomorúságodról és szegénységedről, pedig gazdag vagy...” (Jel 2, 9)

Ősz közepén sétálsz a városban, s lassan megjelennek az első angyalkás-csokoládék, karácsonyfadíszek, akciós reklámokat hallunk, és látunk a médiaközvetítő eszközökön keresztül tekintet nélkül arra, hogy épen borús hétfő, vagy napsütéses vasárnap van. Számunkra ezek a kis jelek néha örömet szereznek, néha pedig elszomorítanak. Egy kedvetlenebb, munkával terhelt napon örülhetünk annak, hogy nem sokára itt a szeretet ünnepe, és kicsit kiengedjük a fáradt gőzt, találkozunk szeretteinkkel, a sok sütés-főzés közben legalább hallhatjuk gyermekeink, unokáink kacaját. A másik oldalon mélabúsan elgondolkodhatunk azon is, épp egy kirakatot bámulva, hogy akármennyire is hajtottuk igába a fejünket, akkor sem tudjuk igazán, miként fogjuk kielégíteni a családi „elvárásokat”, mert ebben a válságos időben vajon hogyan lehetne azt mondani, hogy „meg vagyok elégedve”?

Gondolkojunk el egy pillanatra... Te mitől lennél elégedett ez év karácsonyán? Mit szeretnél a „karácsonyfa alá”? Mondd ki az első dolgot, ami eszedbe jut, amit a legjobban szeretnél! Mondd ki! Most pedig gondolj bele abba, hogy mit mondtál... Tényleg ez a legfontosabb a számodra?

Hadd osszak meg Veled egy személyes érzést: valamikor október vége felé sétáltam egy bevásárlóközpontban és láttam, hogyan sűrögnek-forognak az alkalmazottak. Meg akarnak felelni a karácsonyi vásárlók izlésének! Szeretnék, ha minél nagyobb anyagi áldozatot hoznának a Karácsony közeledtével átszellemült emberek, és épp ebben az épületben, az ő részlegükön. Az emberi kreativitás és reklámfogás végtelen, mindent bevetnek, hogy már jó előre kiszemeld azt, amire majd a legjobban vágyakozol, és szinte tűrhetetlen legyen, ha ezt nem kaphatod meg. Ezek az emberek szívüket-lelküket beleadják, hogy szívtelen és lelketlen legyen az ünnepünk, mi pedig (tisztelt a kivételnek) hagyjuk, hogy kismizmizzenek bennünket. Így is, úgy is.

Pedig, mint mondani szokták, minden csak nézőpont kérdése. Személy szerint nekem rá kellett jönnöm, hogy ugyan olyanok kell lennem, mint ezek az árusok itt, ha igazi Karácsonyt szeretnék. Mindent meg kell tennem nekem is már jó előre, hogy olyaná tegyem az élet „bevásárlóközpontjában bérelt üzletemet”, amilyennek a „Munkáltatóm” akarja és elvárja. Nekem is be kell tartanom a munkaköri leírásokat, határidőket, szabályokat. Jó előre el kell kezdenem gondolkodni a díszítésen, meg kell rendelnem a trendi ajándékokat, egyeztetnem kell a Főnökömmel, mit és hogyan kell csinálnom, hogy a minden napi kemény munkám eredményes legyen. Ez azt jelenti, hogy ilyenkor nem megyek szabadságra, sokat túlórázok, a kollégáimmal közösen a legjobbra törekszünk, hogy minél nagyobb legyen a „haszon”. Ilyennek kellene lennie a keresztyén ember életének, csupán mi ezt másként szoktuk megfogalmazni: Krisztus egyházának tagja vagyok, életemet az Ő kezébe tettem. Mindennapjaimat úgy élem, ahogyan azt megfogadtam konfirmációm alkalmával.

Karácsony Splitben

Mindent a maga rendelt idejében igyekszem megcselekedni, keresztyén rendeltetésemhez méltóan viselkedem. Önvizsgálatot tartok, nem feledkezem meg a felebarátainkért való imádkozásról, rendszeresen eljárak az Isten házába, és alázattal borulok az Úr elé, aki értem is megszületett. Az istentiszteletek alkalmaira örömmel indulok el otthonomból, hiszen ott újra és újra találkozhatom Azzal, Aki életemnek és szolgálataimnak értelmet ad, és találkozhatom azokkal az emberekkel is, akik bár ugyanolyan vétkesek, mint én, viszont a közösen megélt hit erejével jobb gyermekei lehetünk a mi Urunknak. Az ünnepnapok közeledtével tehát, mikor megjelennek az ünnepnapot immitáló csebecsék az üzletekben, magamban, szívemnek mélyén, valamint gyülekezetem közösségében egyaránt készülődöm, hogy méltón jelenhessek majd meg Atyám színe előtt,

**ISTENTŐL MEGÁLDOTT KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS BOLDOG ÚJ ESZTENDŐT KÍVÁN a Szerkesztőség**

vehessen Úrvacsorát, és együtt örülhessek szerettemmel, mikor egymás kezét fogva, hálát adunk életünk Megváltójáért.

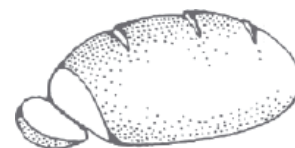
Ez nem tölt el elégedettséggel? Gondolod, hogy a világválság Téged is olyan mértékben érint, mint a sok diszfénytől fakuló embert? Karácsony ünnepe nem elég gazdag a Te világi nyomorúságodban? Keresztyénséged valóban nyomorúság, esetleg szegénység Számodra? Kívánom

Neked, Kedves Testvérem, hogy a válság a Te lelkedben soha ne érjen utol. A Jó Isten Számodra is hirdeti, Veled van, és tudja, hogy vannak talentumaid, gazdag vagy! Kívánom Neked, hogy legyen áldott, békés, alázatosan szolgálatteljes ünneped, hogy gazdagodj lelkedben, örülj szívedben, légy keresztyén felebarátja társadnak, őszinte segítőtje a rászorultnak, igaz gyermeke a Te Megváltódnak!

Režic Annamária

Nemcsak kenyérről él az ember

Olvasandó: Jób könyve 31. része

Ha Jób védőbeszédének befejező szakaszát jól akarjuk érteni, akkor megint egy igei idézettel kell kezdenem mondandómat, mert fontos, hogy alapos és biblikus áttekintésünk legyen arról a világról, amelyben az olvasott gondolatok megfogalmazódtak...

„Azután megformálta az ÚRisten az embert a föld porából, és élet lehelétét lehelte orrába. Így lett az ember élőlényé”. (1Móz. 2:7) A Jubileumi kommentárban ehhez a vershez Dr. Tóth Kálmán professzor az alábbi magyarázatot írta: „Isten teremtő munkájára több, a szemléletesség kedvéért néha nagyon is emberien hangzó szót használ a Biblia. A 7. v.-ben az ember teremtését a „formálta” szó teszi szemléletessé, amely szó a fazekasmester munkájára használatos, amikor az az agyagból edényt készít. (Ez a kép még sok helyütt szerepel a Bibliában a teremtő és eleve elrendelő Isten munkájával kapcsolatban, Ézs 45:9; Jer 18:6; Róm 9:20). További szemléletes kép az, hogy az embert a föld porából formálta Isten. A szóösszefüggés (’adám = ember, ’adámáh = föld; vö. a latin homo és humus szavakkal) kifejezi azt, hogy az ember, mint testi lény, hozzá van kötve a földi, az anyagi világhoz (3:19). – A por és a test azonban magában még nem ember. Az emberré válásnak a lényege az ószövetségi hitismeret szerint az volt, hogy Isten „életnek a lehelétét” adta bele s az ember csak ebben a test-lélek oszthatatlan egységben ember. – Olvastuk az 1:20.24-nél, hogy a náfás = lélek szót olykor az állatokkal kapcsolatban is használja az Ószövetség, más oldalról viszont hangsúlyozza hogy az ösztönember nem ér többet az állatnál (Ézs 49:31; Préd 3:18). Az ember azáltal lesz magasabbrendű élőlény a többi „lelkes állatnál”, ha rendeltetése szerint személyes kapcsol-

latban áll az őt életre keltő Istennel”.

Keresztyén és Istenben hívő ember erről másként nem gondolkodhat. Lélek nélküli ember nem született még a Földre. De Pál apostol azt írja az 1Thessz. 5:19-ben: „A Lelket ne oltsátok ki,...” ami arra figyelmeztet, hogy megteheti ezt is az ember. Megolthatod magadban, de másban is... Fontos még azt szem előtt tartva gyakorolni hitünket (lelki életünket) amit Jézus mondott a Lélekkel kapcsolatosan: „Bizony, mondom néktek, minden bűn meg fog bocsáttatni az emberek fiainak, még a káromlások is, bármennyi káromlást szólnak, de ha valaki a Szentlelket káromolja, az nem nyer bocsánatot soha, hanem vétkes marad bűne miatt örökké.” Azt terjesztették ugyanis, hogy tisztátalan lélek van benne”. (Mk. 3:28-30) A „tisztátalan lélek” (Mát. 12:43-45) fogalmához azt olvassuk a Jub. kommentárban: „Kora démonhitének nyelvén arra tanít itt Jézus, hogy a démoni erők időről időre elhagyhatják ugyan az embert, de nem mondanak le róla, mert az emberi életen kívül egyetlen más terület sem életemük. Visszavonulásuk viszont lehetőséget ad az embernek, hogy más „gazdát” válasszon élete számára: Jézus Krisztust. Csak ez lehet megoldás, mert ha üres marad az ember élete, gazdátlan az egzisztenciája, akkor akármilyen gyönyörű emberi erényekkel díszíti is fel személyiségét, menthetetlenül áldozatává válik ismét a démoni erőnek, méghozzá nem is a megelőző mértékben, hanem a negatív teljesség („más hét lélekkel”) mértékéig”.

Miért beszélnek ennyit a Lélekről? Mert nélküle nincs lelkiismeret, nincs erkölcsi tartás, nincs bűnbánat... Kizárja a teremtmény Teremtőjét magából, de ahogy Jézus figyelmeztet a Mt. 12:43-45-ben, nem marad az élete

üresen. Jób pedig most éppen lelki életének tisztaságát, erkölcsösségének summáját tárja elének. „Minden bűnt felsorol, amit csak elkövethet egy férfi élete folyamán. Külön-külön eskü alatt tagadja, hogy ő bármelyiket is elkövette volna. Több, mint 16 bejelentés következik a ha kötőszóval. Miközben önmagát tüzetesen megvizsgálta, olyan magasrendű erkölcsi öntudat bontakozik ki előttünk, amelynek nincs párja az egész ÓT-ban. Ezért ez a rész különösen fontos az ótestamentumi etika megismerése szempontjából, mert noha az itt tükröződő erkölcs követelményei az Izráelen kívüli világban is megtalálhatók, ilyen magasrendű erkölcsi vallási érzületet és jellemet sehol máshol, csak az ÓT talaján lehet tapasztalni. Az igaz életet nem csupán a bűn kerülésében látja, hanem az erkölcsi motívumok és a pozitív erkölcsi cselekedetek is nagy hangsúlyt kapnak benne. Uralkodó erkölcsi mozzgóként szerepel benne az a gondolat, hogy az ember mind belső érzületében, mind külső tetteiben az őt teljesen ismerő Istennek szemei előtt van. Az ember tehát nem elégedhetik meg azzal, hogy csupán emberek tetszésének tegyen eleget, nemcsak a bűnös tettet, hanem a bűnös vágyat is kerülnie kell, hiszen az Isten szívébe is beelát. Jób a súlyosabb bűnöknel átokformulában Isten büntetését kívánja fejére, ha nem mondana igazat”.(Jubileumi k.)

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a szöveg írója tudja, amit a mai szabadosságban, izomfejlesztésben, szépségápolásban és erkölcsstelen magamutogatásban élő, pénzt hajhászó, romlást siettető életek nem; a Lélek által is élő teremtmény képes ösztönei felett uralkodni. „Szövetséget kötöttem a szememmel, hogy ne tekintsen a szüzekre”. (1.v.) Felöltik talán bennünk, hogy ilyen

szigorúnak nem kellene lennünk magunkhoz, vagy másokkal szemben. De sajnos, az elmúlt negyed század azt mutatja, hogy a liberalizálódás kis megengedései nagyon gyorsan válnak fekete lavinává, mely minden valós értéket eltemet. Jézus figyelmeztet: „És ha az egyik szemed botránkoztat meg téged, vágd ki, mert jobb, ha fél szemmel mégy be az Isten országába, mint ha két szemmel vetnek a gyehennára, ahol férgek nem pusztul el és a tűz nem alszik el. Mert tüzrel szóztatik meg mindenki” (Mk. 9: 47-49)

A keresztyén ember számára nagy örömhír a megváltottság, a keresztre szegzett adóság-level. De ne feledjük, a Lélek kitöltetett, Megváltónk a Szentlélek által van velünk. Ha nem engedjük meg, hogy feltüzelve lelkünket, ha hagyjuk kialudni a „meggerjedt” tüzet, szóval vagy tettel káromoljuk, akkor hiábavalóvá tesszük kínhalálát, nem részesülünk Krisztus üdvözítő kegyelmében, mert saját magunkat zárjuk ki Isten eljövendő országából!

Ima: Imádkozunk a 27. Zsoltár verseivel: Dávidé. Világosságom és segítségem az ÚR, kitől félnék? Életemnek ereje az ÚR, kitől rettegnék? Ha

rám támadnak is a gonoszok, szorongató ellenségeim, hogy marcangoljanak engem, majd megbotlanak, és elesnek. Ha egy egész tábor jön is ellenem, nem fél a szívem. Ha háború tör is rám, én akkor is bizakodom. Egy dolgot kérek az ÚRtól, azért esedezem: hogy az ÚR házában lakhassam egész életemben; láthassam, milyen jóságos az ÚR, és gyönyörködhessem templomában. Megőv engem sátrában a veszedelem napján. Elrejt sátra mélyén, magas kősziklára helyez engem. Így hát fölemelt fölve állok ellenségeim között, ezért örvendezve mutatok be áldozatot az ÚR sátrában, és éneket zengek az ÚRnak. Halld meg, URam, hívó hangomat! Könyörülj rajtam, hallgass meg! Ha ezt mondd: Járuljatok színem elé! - szívem így válaszol: Színed elé járulok, URam! Ne rejtse el előlem orcádat, ne utasítsd el haragosan szolgálodat! Te vagy az én segítségem, ne vess el, ne hagyj el, szabadító Istenem! Ha apám, anyám elhagyna is, az ÚR magához fogad engem. URam, taníts meg utadra, vezess a helyes ösvényen, mert ellenségeim vannak! Ne dobj oda ellenségeim indulatának, mert hamis tanúk támadtak rám, bosszút lihegnek. De én hiszem,

hogy még meglátom az ÚR jóságát az élők földjén. Reménykedj az ÚRban, légy erős és bátor szívű, reménykedj az ÚRban! Ámen

-id. f.

A Szeretetnaptár 2014-es kiadása (4,- euro) és a Református Újság (4,50 euro) a 2014-es évre már rendelhető szerkesztőségünk címén:

076 74 Drahňov-Deregyő 216,
Tel.: 056/6395396, E-mail:
ladislavcsoma@gmail.com.

A megrendeléseknek beérkezésük sorrendjében teszünk eleget.

Csoma László

BIBLIAOLVASÓ

v e g z é k f o n a l

1.	Sz.	1Sámuel 1	Máté 4,12-25
2.	Cs.	1Sám 2, 1-10	Mt 5, 1-12
3.	P.	1Sám 2,11-36	Mt 5,13-16
4.	Sz.	1Sám 3	Mt 5,17-26
5.	V.	1Sám 4, 1-11	Mt 5,27-32
6.	H.	1Sám 4,12-22	Mt 5,33-42
7.	K.	1Sám 5	Mt 5,43-48
8.	Sz.	1Sám 6	Mt 6, 1-8
9.	Cs.	1Sám 7	Mt 6, 9-15
10.	P.	1Sám 8	Mt 6,16-24
11.	Sz.	1Sám 9	Mt 6,25-34
12.	V.	1Sám 10, 1-16	Mt 7, 1-6
13.	H.	1Sám 10,17-27	Mt 7, 7-14
14.	K.	1Sám 11	Mt 7,15-23
15.	Sz.	1Sám 12	Mt 7,24-29
16.	Cs.	1Sám 13	Mt 8, 1-13
17.	P.	1Sám 14, 1-35	Mt 8,14-22
18.	Sz.	1Sám 14,36-52	Mt 8,23-34
19.	V.	1Sám 15	Mt 9, 1-8
20.	H.	1Sám 16	Mt 9, 9-17
21.	K.	1Sám 17, 1-25	Mt 9,18-26
22.	Sz.	1Sám 17,26-58	Mt 9,27-38
23.	Cs.	1Sám 18	Mt 10, 1-15
24.	P.	1Sám 19	Mt 10,16-28
25.	Sz.	1Sám 20	Mt 10,29-42
26.	V.	1Sám 21	Mt 11, 1-6
27.	H.	1Sám 22	Mt 11, 7-19
28.	K.	1Sám 23	Mt 11,20-30
29.	Sz.	1Sám 24	Mt 12, 1-8
30.	Cs.	1Sám 25	Mt 12, 9-21
31.	P.	1Sám 26, 1-12	Mt 12,22-30

J
A
N
U
Á
R

„Mindent megfontoltam, és meggondoltam.”

- írta I.Ferenc József császár és apostoli király abban a kiáltványban, amelyben 1914. július 28-án bejelentette alattvalóinak, hogy Bécs hadat üzent Szerbiának.

Charles Tisseyre, a francia parlament képviselője könyvet írt a háború kitörésének körülményeiről: „... *Tisza István volt az egyetlen vezető államférfi Európában, aki komolyan szót emelt a háború ellen.*” A merényletet követő koronatanácson azonban azok az - akkor még osztráknak számító - nemzetiségi politikusok szavazták le, akiknek hazája később a győztes államok között szerepelt, és Magyarország háborús szerepének a világ közvéleménye előtti félreértelmezésében aktív szerepet játszottak.

A magyar katonák hősiessen küzdöttek, óriási véráldozatot hozva minden fronton. A háború kimenetele közismert. A ma élő nemzedék, akiknek nagyapái harcoltak a szerb, olasz, orosz, román hadszíntéren azonban nem feledkezhetnek a háború áldozatairól.

Ezért a Református Tanulmányi Központ tanulmányi kirándulást szervez az osztrák-olasz-svájci hármashatárhoz, ahol a 29. magyar Loudon gyalogezred katonái védték a határt 1915-1918 között 2757 méter magasságban egy lépést sem hátrálva.

A tervezett időpont 2014. július-augusztus. További tájékoztatást a 0908 035 094-es telefonszámon, vagy a ladislavcsoma@gmail.com E-mail címen kapható.

Csoma L

GYÜLEKEZETEINK életéből

Hálaadó istentisztelet Miglécen

Örömteli alkalomra hívogatta a híveket a migléc-németi leányegyház-község 2013. október 27-én. Tíz évnyi építkezés után került sor az új gyülekezeti ház átadására. Az ünnepi istentiszteleten Fazekas László püspök hirdette az igét az 1Pt 2,1-5 versei alapján. A prédikációban a lelki házzá való felépülésnek fontosságát hangsú-

lyozta. A gyülekezet gyerekei énekekkel és versekkel tették ünnepélyesebbé az alkalmat.

Az építkezés folyamatáról az egyházközség gondnoka, Metti Ferencné számolt be. Elmondta, hogy az új gyülekezeti ház építésének elhatározása 2003-ban született meg a presbitériumban. Az egész gyülekezet a köz-

gyűlés során, egyhangúlag támogatta is a javaslatot. A tervezési munka után elkezdődött az építkezés, és nagyon gyorsan sikerült elérni azt, hogy tető védje az új falakat. A munkálatok később a források meglététől függően folytatódtak. A költségek, melynek jelentős részét a hívek adták össze, vagy gazdálkodta ki az egyházközség, 53 ezer eurót tettek ki. A munka jelentős részét a gyülekezeti tagok végezték. Egy 100 tagot számláló egyházközségben természetes a megfáradás is, de mindig erőt nyert a közösség az építkezés folytatásához. Külső támogatás

a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Közalapjának építkezési keretéből, a helyi és a kehnyeci polgármesteri hivataltól és a perényi gyülekezettől érkezett. A külső támogatás az építési költségvetésnek körülbelül 10%-át jelentette, a többi forrást a gyülekezet családjai adakozták össze, valamint a gyülekezet saját maga gazdálkodta ki.

A hálaadó istentiszteleten köszöntött Tomka István hidasnémeti gondnok, aki a hitben és nemzetben való összetartozásunk csodálatos ajándékáról szólt.

A templomi hálaadó istentisztelet után a résztvevők átvonultak az új épülethez, ahol imádság és áldás után a szalag ünnepélyes átvágásával, a gyülekezeti házat átadták rendeltetésének.

A gyülekezet nagy öröme, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Elnökségének magyar tagjai, az abaúj-tornai egyházmegye elnöksége, több lelkipásztora, Magyarország kassai főkonzul asszonya Czibalmosné Molnár Éva, a szomszéd községek polgármesterei, számos közeli és távolabbi gyülekezet tagjai is osztoztak az örömben és a hálaadásban.

„Épüljtek fel lelki házzá...” azóta is itt cseng mindannyiunk szívében. Teljen meg ez az épület sok-sok alkalommal.

Géresi Róbert

Diákpresbitérium

A Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájának Diákpresbitériuma 2013 szeptemberében azzal a céllal alakult, hogy a gyermekek, pedagógusok és a gyülekezet tagjai tiszta szívvel, és őszintén vegyenek részt az iskola fejlődésében. Azt szeretnénk, hogy gyermekeink ne legyenek bátoratlanokká (Kol 3,21b), hanem közös-

ségüket, – amelynek szerve részei – becsüljék és tiszteljék.

A jobb fegyelmzés szempontjából megalkottuk az együttélés szabályait: „Hallgassuk meg egymást”; „Egymás véleményének tiszteletben tartása”; „Időtartás”, „Személyes jólét”, „Beszólás nincs!”. Az osztályokban presbitereket választottunk, akik minden nehézségről beszámolnak, és koordi-

nálják az osztály mindennapjait.

A Diákpresbitérium szolgálata havi ütemtervekre van lebontva. Az októberi hónapban a presbiterek feladata volt megszervezni, és levezényelni az aradi vértanúk emlékére rendezett megemlékezést a református templomban, és gyülekezetünk időseinek a látogatását.

2013. október 29-én a templomunkban tartott reformációi istentisztelet nagy élmény volt mindenki számára. Az istentisztelet elemeinek: köszöntés, Igeolvasás, imádság, textus olvasása, adakozásra való felhívás, áldásosztás,

a felolvasása a gyermekek feladata volt. Ezen az istentiszteleten az új növendékek fogadalomtételére is sor került. A Diákpresbitérium munkájában szervesen részt vesz Nyéky Anna tanárnő és Buza Zsolt iskolalelkész.

Tudjuk, hogy minden kezdeményezést nehéz megtartani, de Pál apostol szavait szem előtt tartva építeni szeretnénk gyülekezetünket és iskolánkat: „A szeretet soha el nem múlik.” (IKor 13, 8) Hordozzuk imádságban iskolánkat és újonnan megválasztott presbitereinket.

Buza Zsolt

Újlóton október hava több örömteli alkalmat is tartogatott gyülekezetünk számára

20-án az idősekért tartott istentiszteleten Sámuel első könyvéből szól hozzánk az Ige: „Tőlem is távol legyen, hogy vétkezzem az Úr ellen, és ne imádkozzam többé értetek. Sőt inkább tanítalak majd benneteket a jó és egyenes útra.” (12:23)

Sámuel megvallja, megöregedett és megöszült, ezért tisztsége véget ér, de szolgálata nem. Imára kulcsolt kézzel fogja hordozni továbbra is népe életét, s bölcsességével tanítani fogja a népet a jó és egyenes útra.

Miután mi is imádsággal vittük

Urunk színe elé idős testvéreinket, akikért hálát adtunk Gondviselőnknek, szavalattal köszöntöttük őket. **Sally Edina** és **Gyén Vanessza** elszavalták *M. Legrand-tól Az idősek tisztelete!* c. verset.

Végül megköszöntük hajlott korú

testvéreink szolgálatait, amit gyülekeztünk épülésére végeznek!

Örömmel vártuk 27-ét is, hogy hálaát adhassunk mennyei Édesatyánknak Újbor ünnepéért, gondviselő kegyelméért.

Ugyanílyan örömmel vártuk a reformáció napját is. Az istentiszteleten Ezékiel könyvéből erősítettük hitünket: „Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a

köszívet, és hússzívet adok nektek. *Az én lelkemet adom belétek, és azt művelem veletek, hogy rendelkezéseim szerint éljétek, törvényeim megtartsátok és teljesítsétek.*” (36:26-27)

Szükséges az új szív, új lélek, ami hitvallásra kész, ami bátran szól, és kiáll Isten Igéje és törvénye mellett.

Az ünnepet megkoronáztuk *Mészáros Sándor Reformátorok* c. versével is, amit **Korpás Tamás** és **Marusič Martin Dávid** szavaltak el.

Ugyanakkor, az istentisztelet után megnyitottuk kiállításunkat, amit a Heidelbergi Káté megjelenésének 450. évfordulója alkalmából szerveztünk.

Ezen kiállításon is erősítettük bibliás hitünket és gondolkodásunkat őseink bibliáival, régi énekeskönyveivel, hitvalló könyveivel, áhítatos könyvekkel, hittankönyvekkel.

A legöregebb kiállított könyv 227 éves volt, *Szikszi Keresztyéni tanítások és imádságok* 1786-os kiadása.

Ezúton is köszönjük mindazok

jókedvű és jószívű szolgálatát, akik hozzájárultak ahhoz, hogy kiállításunk minél színesebb és érdekesebb legyen.

Sándor Veronika

Beszámoló a Konfirmandus napról

2013.november 16-án reggel fél tízkor kezdődött az Abaúj-Tornai Református Egyházmege konfirmandus napja, amelynek központi témája: **Közösségek körülöttünk és általunk.** Az egybegyűlt 59 konfirmandust, 12 lekipásztort és 6 gyülekezeti szolgálattevőt Buza Zsolt missziói előadó köszöntötte, a százharmincharmadik zsoltár szavaival. Az áhítatos Nagy Gábor, alsólánci lekipásztort tartotta

az 1Jn 1, 1-7 alapján, amelyben kiemelte a közösség fontosságát, amelynek középpontjában Jézus Krisztus áll.

Ezután a gyermekek énekeltek Vargha Balázs lelkész vezetésével. Hiszszük, hogy a reformáció korabeli 236. dicséret ismétlődő versora: „*Nincsen Isten nélkül reménység és idvesség*”, beivódik életükbe és szerve része lesz mindennapjaiknak.

A frissítő szünet után, a rozsnyói és

szilicei fiatalok mutattak be egy rövid színdarabot, amelynek a címe: „Konfirmandusöltöny” volt. Ebben egy fiatal fiút ábrázoltak, aki a konfirmációkor, testvére gyermekének a keresztelőjekor ugyanabban a konfirmációs öltönyben jelent meg az istentiszteleten. Nem látogatta a bibliaórákat, nem vett részt az istentiszteleti alkalmakon, majd amikor barátai meghívták az esküvőjükre, akkor is az volt a legfontosabb

dolga, hogy megpróbálja konfirmandus-öltönyét. Az öltöny azonban rövidnek bizonyult. A jelenet tanúsága az volt, ahogyan testünk kinövi a szép ruháját, úgy a lelkük szép fehér ruhája lassan bepiszkolódik, ha nem fehéritjük az Ige olvasásával, a bibliaórák látogatásával, közösségeink ápolásával. A jelenet Pogány Edina, rozsnyói ifjúsági tag szorgalmazta, és begyakoroltatta.

A főelőadást Buza Zsolt missziói előadó tartotta, amelynek központi igéje a Példabeszédek könyvének 30. részének 24. és 28. versei voltak: „E négy apró állata van a földnek, amelyek bölcsék, elmések: A hangyák erőtlen nép, mégis megkeresik nyárban a magok eledelét; A mormoták nem hatalmas nép, mégis kösziklán csinálják az ő házukat;

Királyuk nincs a sáskáknak, mindazáltal mindnyájan szép renddel mennek ki; A pókot kézzel megfoghatod, mégis ott van a királyok palotáiban. (Károli fordítás)

E négy állatot és egyes tulajdonságaikat a ma élő közösségekhez hasonlítottuk: a hangyák népe az iskolát, a mormoták népe a családot, a sáskák a gyülekezetet, és a pók az egyént szimbolizálták. Ezek után csoportbeszélgetés következett, majd a vendéglátó, csécsi gyülekezet szeretetvendégségét élvezhettük.

Délután közösségformáló játékokat játszottunk, amelyek kötődtek a közös

ségi életformáinkhoz. Vetésforgóban minden csoport „nudlizott”; „célba ért”; „beállt egy esküvői képre”; „kibogozódott” és „lebénu”. A konfirmandusnap közös énekléssel és André János lelkész záró imádságával ért véget.

Hálát adunk a mindenható Istennek, hogy megáldott minket, és köszönjük az egyházmegye támogatását, valamint a Csécsi Református Egyházközség melegszívű szeretét. Istennek legyen hála ezért az alkalomért.

Buza Zsolt
missziói előadó

Emléktáblát avattak Kistráskán

<p>EBBEN A HÁZBAN SZÜLETETT</p> <p>ÁRVAY JÓZSEF (1823 - 1879)</p> <p>REFORMÁTUS LELKÉSZ, PEDAGÓGUS, A SÁROSPATAKI FŐISKOLA ELSŐ IGAZGATÓJA</p> <p>„ÉLNI CSAK ÚGY ÉRDEMES, HA MÁSOKÉRT IS TUDUNK ÉLNI”</p> <p>KEGYELETTEL: A HÁLÁS UTÓKOR A.D. 2013</p>		<p>V TOMTO DOME SA NARODIL</p> <p>JÓZSEF ÁRVAY (1823 - 1879)</p> <p>REFORMOVANÝ FARÁR, PEDAGÓG, PRVÝ RIADITEĽ UČITEĽSKÉHO ÚSTAVU V SÁROSPATAKU</p> <p>„ŽIJME TAK, ABY SME, ŽILI AJ PRE INÝCH”</p>
---	---	--

Kistráskán, a református egyház, a Csemadok és a községi hivatal szervezésében, emléktáblát avattak a falu szülőtte, Árvay József, a magyar népoktatásügy apostola tiszteletére.

Árvay József református lelkész fiaként látta meg a napvilágot Kistráskán, 1823-ban.

A sárospataki középiskolai évek eltöltése után, 1839-ben a felsőbb tudományok hallgatói közé lépett, és

bölcséleti, jogi, valamint hittudományi előadásokat hallgatott, közel hat évig. Ezután házi nevelőként, majd káplánként, 1850-től református lelkészként tevékenykedett. 1851 óta tanári állást is betöltött Sárospatakon. 1857-ben az újonnan létrehozott sárospataki főiskola tanítóképző intézetének igazgatójává választották. Hivatalba lépése előtt az egyházkerület külföldre küldte az iskolák és a tanügyi irodalom

tanulmányozása végett. Ekkor látogatta meg Németországot, Belgiumot és Svájcot. 1863-ban akadémiai tanári ranggal tüntették ki, 1869-ben királyi tanácsossá és Zemplén megye tanfelügyelőjévé választották. 1879-ben hunyt el Sárospatakon.

Vasárnap, 2013. szeptember 22-én méltó ünnepség keretében leplezték le a fekete márványból készült emléktáblát. A közösséget biztató avatóbeszédet Mihályi-Molnár László tanár és a Sárospataki Comenius Tanárképző Főiskola dékánhelyettese tartotta.

Utána szavaltatok hangzottak el. Az ünnepség színvonalát a nagykaposi Erdélyi János énekkar fellépése emelte.

Ezt követően Szajkó Gábor, a Magyarok Világszövetsége Szervezetének küldötte átadta Kisrácska magyar közösségének a Magyarok Világszövetségének emlékszálját ezekkel

a szavakkal:

„Átadom Önöknek a magyar nemzet világméretű egységét jelképező zászlót. Bátorítsa Önöket e zászló birtoklása értékes hagyományaink ápolására, a tudás eszközeinek használatára. Legyen vállalásunk eredménye közösségük és nemzetünk újjászületése. Őrizzék meg e

zászlót, és vigyázzanak, hogy folt ne essék rajta!”

A zászló megőrzését a CSEMADOK helyi szervezete és annak elnöke, Horkay László vállalta.

Horkay László

Ima az emberekért

- Mennyből az Angyal, eljött hozzátk...-, éneklük az emberek a templomokban, szent karácsony ünnepén.

Ísmét advent van, közeledik a karácsony, a szeretet a bizakodás ünnepe. Arra gondolok, vajon leszáll-e hozzánk is, hogy Isten ígését és kegyelmét hirdetve kiterjessze védőszárnyait az emberek fölé. Elküldi-e az Úr, hogy megtöltse reménnyel kételkedő szíveinket, s hogy mindannyiunkat lelki számvetésre serkentsen. Mert csak így lesz erők felülkerekedni gyarlóságainkon, féket vetni indulatainknak. Így tudunk majd örülni a kevesebbnek, s kezünk nyújtani ellenségeinknek.

Uram, küldd el követed! Biztass, hogy ne haljon ki belőlünk a jóakarát és szándék, a kegyelem. Akarjunk, és tudjunk megbocsátani, jót cselekedni,

hogy levetkőzzük a bűnt, a kegyetlenséget. Segítsd a hajléktalant, hogy fedelet találjon feje fölé, a beteget, hogy

gondviselőt s bajára gyógyírt leljen, a szenvedőt türelemmel, társal a magányost. Adj kenyeret az éhező kezébe, s békeséget a fegyverek helyébe.

Töltsd meg a kevélyek szívét alá-

zattal, a rideg gazdagokét törődéssel, odafigyeléssel, hogy tudjanak adni a rászorulóknak, s azokét hálával, hogy el tudják fogadni a segítséget, sorsukat, hogy ne raboljanak, ne öljenek.

Teremtőnk! Ha Te velünk vagy, hazájában minden nemzet, nemzetiség, ember otthonra talál, s talán egyetlen nemzet sem tagadja meg határ-szabta idegen földre szakadt fiát. Mindnyájunknak Te adj vigaszt, s töröld le ajkunkról a panaszt. Igéddel olvaszd meg körülöttünk a rügydermesztő fagyot, hogy szárba szökkenjenek a szívünkben szunnyadó szeretet-magok. Amen.

S hogy az égi követ küldetése sikeres legyen, segítsük őt mi, emberek. Különben visszamegy, s Istenünk többé nem küldi őt el közénk.

Kissné Békési Júlia

A spliti Új Magyar Kulturális Központban az 1956-os forradalomról emlékeztünk meg

„Töltsön el benneteket a hit, és olyan hit a jövőben, ami engem is eltölt, és olyan hidegvér és józanság, amire ma mindenkinek szüksége van.” - Ezekkel a szavakkal zárta a Parlament erkélyén mondott beszédét Nagy Imre, Magyarország miniszterelnöke 1956. október 23-án este, miközben a kb. kétszázézer forrongó lelkű ember a kormányfő szavait figyelte, egy pár tizezer főből álló másik csoport pedig az állampárti diktatúra szimbólumát, a Sztálin szobrot döntötte le talpazatáról. Október 23-án este a sztálinista politikai berendezkedés összeomlott Magyarországon.

2013. okt. 27-én, vasárnap 18:00 órai kezdettel a spliti Új Magyar Kulturális Központ tagjai családi keretek közt emlékeztek meg az 1956-os forradalom eseményeiről. Elsőként Svoboda László vázolta fel az akkor történeteket, majd pedig kortársként arról is beszélt, hogy személy szerint Ő maga hogyan élte meg azt az időszakot. Ezt követően Tornyai Adrienn szavaltata következett, aki Radnóti Miklós: „Nem tudhatom” című versét adta elő. A megemlékezés záróakkordjaként az ÚMKK tagjai elénekelték a „Ha én rózsá volnék” című dalt.

Október 23-án az 1956-os forradalom eszmei hagyatéka, vezetői és megannyi névtelen hőse emlékének adózunk őszinte tisztelettel.

Füst Milán költő és író szavai: *„A szívem vérzik, egész léteemben megrendülve állok, felejthetetlen hőseink holteste előtt, már sírni sem tudok és nem is tudom, mit kellene mondanom ennek a csodálatos magyar ifjúságnak! Egy összetört aggastyán szól hozzátok, aki zokogni szeretne, zokogva szeretné forró szívetekre hajtani elfáradt fejét, és arra kérni benneteket, hogy akármi következik is ránk, ti még forróbb szeretettel zárjátok édes, fiatal szívetekbe hazátokat, ezt a sok, mérhetetlenül sokat szenvedett Magyarországot!”*

Režić Annamária

Novemberi vacsoraest az Új Magyar Kulturális Központban

Felpezsdült az élet a spliti Új Magyar Kulturális Központban. Egy újabb tartalmas estének lehettünk részesei

2013. november 17-én, vasárnap, amikor is Központunk klubhelyiségében 18:00 órai kezdettel, vacsorával egybekötött ünnepélyes összejövetelt szerveztünk. A közös este célja az volt, hogy minél többen együtt legyünk, kellemesen teljen az idő magyar beszéddel és magyaros finomságok fogyasztásával. Nagy örömeinkre szolgált, hogy erre az estére Brač és Hvar szigetéről is eljöttek magyar barátaink, családjaikkal együtt, így a rég látott tagjainkkal eszmét cserélhettünk, beszélgethettünk a mi ténykedéseinkről, és meghallgathattuk az ő beszámolóikat is az idej nyárról, kirándulásokról, mindennapokról.

Az est több szempontból is említésre méltó. Rupčić Betty, Központunk elnöke köszöntötte Polozsányi Szilviát és Kalmárné Szőke Szilviát névnapjuk

alkamából, valamint hosszas betegség után, újra körünkben üdvözölhettük elnökhelyettesünket, Rogosic-Radnics

Zsuzsannát, akinek Központunk két tiszteletbeli férfitagja virággal és egy kedves, személyes ajándékkal kedveskedett. A vacsora főételeként, Brassói Aprópecsenye került az asztalra. A főszakács Pincolić Anikó volt, akinek Kollár Viktória, Tornyi Adrienn és

Rezić Annamária dolgozott a keze alá. Viszont volt finom tepertős kenő, melyet Polozsányi Szilvia készített, valamint finom torta és sütemények is, melyek Marton Anna Mária alkotásai. Az izletes vacsora mellé kedves vendégeink ajándékként, egy kis magyar törkölypálinkát és finom magyar bort is kóstolhattunk.

Ezúton is köszönjük minden kedves résztvevőnek, konyhában szorgoskodónak és vendégnek egyaránt a kellemes estét, hogy ezen alkalommal is újra tovább építettük baráti kapcsolatainkat, bővítettük közös terveinket, osztoztunk élményeinkben, hiszen az ilyen esték, a lehetőség szerinti rendszeres alkalmak kovácsolják össze Központunk tagjait. Így leszünk igazán fontos részei egymás életének, és így, jó reménység szerint megélhetjük azt, hogy a következő generáció is ilyen összetartóan akarja majd ápolni a magyar közösségi életet itt, Dalmácia szívében.

Rezić Annamária

Izrael – Ország? Nemzet? Gyülekezet?

Izrael törzsei – Issakár

Issakár Jákób kilencedik, s egyben Lea ötödik fia. Nevének jelentése, „Megadta Isten a béremet...” Lea háziasszonyi tisztének megerősítését szimbolizálja. Idősebb testvéreitől eltérően, nem áll be az ellenségeskedő testvérek sorába. Jákób áldásában „nagy csontú számár”-ként jellemzi, tehát szorgalmas háziállat olyan jó tulajdonságokkal, mint kitartás, konokság és erő. Jákób is szorgalmaért és erejéért dicséri Issakárt. A maitól eltérően a számár pozitív jellemzés volt. Így hívták a

hívni Hamor fejedelmet is, hisz a név lefordítva szintén szamarat jelent (1. Mózes 34,2). Érdekességként megemlíthető, hogy az Egyesült Államok demokrata pártjának szintén számár a szimbóluma. „De látva, mily jó a nyugalom, és mily szép a föld, teher alá hajtja vállát, és robotos szolgává lesz.” (1. Mózes 49,15). A pusztai vándorlás idején Issakár törzse Juda vezetése alatt vonult. Ez egy megtisztelő helyzet Izrael törzsei között. A törzs vezetője Natanael fia Zoar volt az, aki a

szövetség sátrának felszentelését követő napon az áldozati ajándékot adományozta. Az első adományozó Júda törzsének vezetője volt. A honfoglalást követően a Jezreéli síkság keleti részén lakott egészen a Jordán folyóig. A válságos időkben mindig kész volt a választott nép védelmére. A bírák korában, Debóra idején Issakár támadja meg a kánaánita Sisera és Jabin seregét, amely harcban nem minden törzs vett részt. (Bírák 4). Győzelmi énekében Debóra prófétanő

így dicséri Isakkár törzsét: „Issakár vezérei, a Debórával tartók. Issakár meg Bárak...” (Bírák 5). Később a törzs egy tagja, Tola, Pua fia 23 évig vezette Izraelt. Mózes áldásában Zebulon és Issakár együtt szerepel, mivel szállás-területük is egymás mellett volt és szoros kapcsolat volt közöttük. Dávid királysága idején kiemelt szerepe volt a törzsnek, mivel tagjai Joáb seregében katonáskodtak: „Testvéreik, Issakár egész nemzetsége, kiváló vitézek voltak, összesen nyolcvanhétezren, akiket beírtak a származási jegyzékbe.” (1. Krónika 7,5). Izrael asszír megszállása idején Kr.e.722-ben a törzs szétszóródott, ahogy arról a Szentírás tudósít az Ezékiás király történetében, aki az asszír támadás idején uralkodott. Ő volt az, aki megerősítette Jeruzsálem

falait, és megépíttette az ún. Ezékiás alagutat, hogy a Gihon forrás vizét a Siloah medencébe vezesse, így biztosítva ostrom esetére a város vízellátását. Az asszír megszállást követően, felelőséget érez a megmaradt városok lakosaiért, s meghívja a túlélőket a Pesach (Húsvét) közös ünneplésére Jeruzsálembe. A király küldöttei városról városra jártak, s nagy volt a csalódottság, amikor nagy többség érdektelenségébe ütköztek. A Biblia leírja, hogy Issakár törzse teljes szívvel csatlakozott az Istent dicsőítőkhöz. Az ünnep idején kiderült, hogy a törzs fiai rituális szempontból nem mind tiszták és emiatt nem vehettek volna részt az ünnepen. Ezékiás király megérti milyen fontos a nép egysége, ezért így imádkozott: „A jóságos Úr bocsássa

meg ezt mindenkinek ezt....És az Úr meghallgatta Ezékiást, és megkímélte a népet.” (2 Krónika 30, 18-20). Zsidó tudósok Isakkárnak szóló áldást úgy értelmezik, hogy a törzs a Tóra tanulmányozására lett kiválasztva. A türelem és szorgalom nagyon fontos a Biblia tanulmányozásához. Tanítják, hogy Zebulon és Issakár törzse kiegészítette egymást: Zebulon művelte Issakár törzsének területét, amíg az a Biblia tanulmányozását végezte. Issakár fiai Izrael bölcsei közé tartoznak, akiknek feladatuk volt megérteni azt, amit mások csak nagy nehézségek árán érthettek meg. Ma ezt tudományoságnak nevezik.

*Dr.Avschalom Kapach, Israel Heute
Ford. Csoma László*

JÉZUSSAL A SZOLÁRIS VILÁGKORSZAKBAN IS

Már a történelmi világkorszakok is gyorsuló tempót mutatnak. Évszázadokon át, még évtizedekkel ezelőtt mi is ezt mondtuk: a Gutenberg-korszakban, a könyvnyomtatás világkorszakában élünk. Azután jött a nagy fordulat, az atomkorszakba léptünk, annak minden ismert és nem ismert kockázatával, előnyével és hátrányával. Aztán hirtelen már az internet, meg a chipek korszakában találtuk magunkat. Alig telt el így pár évtized, s máris a szoláris korszakban, a napenergia felhasználásnak új időszámításába léptünk. És Jézus mint minden korszakban, úgy ebben is vezet, tanácsol, Igéje, Szentlelke által népet gyűjt magának, azt oltalmazza és megőrzi (vö. a Heid. Káté 54. kérdés-felelet). De Ő a környezetet, a teremtésben minket megelőző természetet is óvni, őrizni akarja érettünk, mert az eredetileg Atyánk akarata szerint: „jó”.

Hogy ezt a jót az emberi lelketlenség mennyire tönkretette, arra csak egy mellbevágó tény. A valamikor több mint 20 ezer méhfaj mára drámaian megtizedelt maradványaival találkozunk csak. A 100 millió évvel ezelőtt az embervilághoz csatlakozott méhcsaládok végveszélybe kerültek. Mi lesz, ha nem halljuk többé zümögésüket, nem látjuk szorgoskodni őket a

virág milliárdok szirmai körül? S mi lesz, ha eltűnik asztalunkról a mézédés termék, melynek annyi fajtáját ajándékozták nekünk? Ha gyermekeinknek, unokáinknak már csak mesélni tudunk a selyemfű-, vagy lóhereméz zamataról, a propolisz méz csodájáról, az „ákáccillatú” sűrítményről? A hárs-, vagy lépes mézről? Einstein jó hetven éve így fogalmazott: „Ha a méhek eltűnnek, az emberi fajnak négy éve van hátra a kipuuszulásig” Pedig ők voltak azok, akik „önszántukból kiszöktek az Édenkertből a szegény, bűnbeesett emberrel, hogy megédesítsék keserves sorsát” (W.M. Wheeler). És még társadalmi, királynős életük is példaadás lehetett volna: „Miért van a méheknek királynőjük? – Mert ha koalíciós kormányuk lenne, nem lenne mézük” (A. Herzog).

Ma már szinte minden kisiskolás számára nyilvánvaló, hogy csak környezetbarát módon, vagy sehogy másként nem lehet biztosítani az emberiség túlélését. Tudjuk, de így is élünk? Urunknak ebben is van üzenete, tanítása – ezért lehet azt mondani, hogy már a Bibliában ott volt és ma is velünk van a környezetkímélő, védő, oltalmazó Jézus, akitől „az élni és élni hagyni” életmódot lehet „ellesni”. Ezért igen fontosak az olyan könyvek, írások, filmek, melyek Jézussal az ökológia, a környezetkímélés összefüggésében foglalkoznak. Ilyen könyv a németeknél már sokadik kiadást megért Franz Alt munkája „az ökológiai Jézusról”, aki abban segít, hogy abuzzunk a természetben, a teremtett világban.

JÉZUS KÖRNYEZETI ÉRTÉKSZEMLELETE

Ha elkezdjük az Újszövetséget úgy

olvasni, hogy benne keressük a természettel, a tenger fővenyével, a csillagokkal, az aratásra érett, fehérülő gabonamezővel testvér Jézust, akkor gazdag és tanulságos példák és példázatok sokaságával találkozunk. A véget előre hirdető fügefa, a mustármag, a szőlő, a bor, a só, a fák, a pálmák, a liliumok mind barátai, példázati szemléltető eszközei voltak Urunknak. A szelek, a tenger, a vizek, melyek engedelmeskedtek szavának. A dög és a keselyűk, a juhok, a tűz, a kakas, a dísznók, a kenyér, a számár, a forrásvíz érzékeltetik nyitott szemét, természetfogékonyságát. A konkoly és a búza, a terméketlen fügefa vagy a kőszikla, a halak, a kovász és a gyöngy Jézusnál mindig túlmutat önmagán, valami fontosabbra, az igazán szükségesre, Isten Országára. Minden azért kapott önértékén túli többletértéket, mert üzenethordozóvá vált Urunk ajkán.

TEREMTŐI BŐSÉG, DE NEM TÉKOZLÁS

Az evangéliumok „öko-Jézusa” nem csak új képeket hozott világra a természetről, hanem új látásmódot is, a természetet is teremtésbeli társunkká rangosította. Tanítása csupa elevenség, élet volt, Ő maga volt az élet, benne lakozott az élet teljessége. Ő nem csak theo-logiát hozott, igaz és hiteles tanítást Istenről, hanem vita-logiát, igaz tanítást az életről, meg öko-logiát, igaz tanítást a természetről. Kegyelme, hogy nem csak az emberi bűn, önzés, bírvágy végveszélybe sodró rombolását látjuk, hanem azt is, hogy mennyei Atyánk „akarata nélkül egyetlen hajszál sem eshet le fejünkről”, s az Ő Napja 24 órában 15 ezerszer több energiát

áraszt ránk, mint amennyire az egész emberiségnek szüksége lehet. Teremtői jószágának tékozló bősége ez, mégis alig tudunk élni vele. A kőolajtartalékok 40-50 év alatt kimerülnek, de ez a szoláris tartalék 4 és fél milliárd évig áll az emberi faj rendelkezésére. Az energiaproblémák megoldása – mint annyi lényeges dologé – a mennyben, feletünk az égben van! És lesz. Tapasztaljuk, hogy a környezeti problémáknak közel 70%-a energiaprobléma. Miként lehet kíméletesebben élni és éltetni, milyen technológiákat lehet alkalmazni az éltető életmód érdekében, arról különféle szervezetek is próbálnak gondoskodni. Hazánkban ilyen például az OHÜ, mely alkalmas az egyházakkal való elméleti és gyakorlati együttműködésre is. Saját megfogalmazásuk szerint kötelezettsége a közreműködés a környezetszennyezés megelőzésében, az ember és a környezet harmonikus kapcsolatának kialakításában, a hulladékok keletkezésének megelőzésében (elérhetőségük, sok hasznos programmal és ötlettel: <http://www.szelektivinfo.hu/>).

LELKI ÖKOLÓGIA ÉS REMÉNYPOTENCIÁL

Ettől az öko-Jézustól nagyon is sokat

tanulhat a mai és a holnapi emberiség. Ugyanis szoros összefüggés állapítható meg a külső energiaválság és a belső lelki válság között. A környezetgyógyítás és rehabilitáció szempontjából jelentős Jézusnak az kijelentése, hogy Isten országa bennetek van. S akiben ott van, az másként él a környezettel és a környezetben! Jézus 2000 évvel ezelőtt szülőföldjén is azt tanította, hogy aki képes rácsodálkozni Istenre, az képes rácsodálkozni az istenáldotta természeti szomszédságra maga körül, ezért képes szeretni és oltalmazni azt. És képes észrevenni: a Teremtő Atya mindentől annyit ad nekünk, hogy abból kielégíthessük szükségleteinket, nem pedig élvezeteink és habzsolásunk pazarló felelőtlenségét. A csodálatos kenyérszaporítás nem a luxusról szólt, hanem arról, hogy tisztas tartalék is képződjék Jézus segítségével. Ez Jézus etikája. A magvető, vagy a magától növekedő vetés csodájáról szóló példázatokban is előttünk áll a jézusi spirituális, lelki ökológia. Az, hogy Isten is dolgozik a környezetünkben és környezetünkért, s erre hív, ösztönöz minket is. Márpedig e példa vérünkbe változtatására, elsajátítására, örökölni hagyására életbevágóan szükség van. Ma egy nap alatt annyi

szenet, gázt, kőolajat éget, pazarol el az emberiség, mint amennyi 500 ezer nap alatt keletkezett. Ez a tékozló fiú története ökológiai olvasatban. Márpedig Isten beosztó, egyszerű, fegyelmezett életet vár tőlünk. A jézusi életstratégia szerint ehhez két alapvető, nem csak mentális változás kell: megtérés, visszafordulás, az így nem vagyunk méltók a ránk bízott Földre, környezetre felismerésére, majd igazi, radikális magatartásváltozásra. Újjászületett emberek kellene a teremtett világ megőrzéséhez is. Sokan, nagyon sokan. Hogy még legyen aratnivaló. Hogy a kert kert maradjon, ne síró sivatag. A legnagyobb válságban is ott van a váltság – mondta egykoron püspökünk, Ravasz László. Jézus pedig így szól ma is hozzánk: „Minden lehetséges a hívőnek” (Mk 9,23). Jézus életszemlélete alapvetően derűs, bizakodó, még a teremtett világot illetően is. Ő igazán tudja, hogy az éjszaka fátylát majd fellebbenti a hajnalpír. Ezt a reménypotenciált, ezt a megígért hajnalhasadást hozó hitet adja ma is Ő. Csak így lehet élhető jövőnk. Ennek érdekében még ma iratkozzunk be Urunk „öko-iskolájába”! Mielőtt végleg kicsengetnek!

Dr. PhD Békefy Lajos

Isten örökkévaló szeretete

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Ján. 3:16.

Rohanó, zaklatott és szüntelen háborgó világunkba egy-két napra nyugalom és csendesség köszöntött be. A tülekedést és ellenségeskedéseket a türelmesség szellem hatja át, legalább egy rövid időre. A hideg, fagyos lelkületűeket is a felülről áradó melegség, a szeretet fuvallatának a melegsége járja át. Még az is, aki csak néha lépi át a templom küszöbét, megjelenik Isten házában. Együtt ünnepel a keresztyénséggel a hitetlen világ is. Miért van ez így?... Mert a karácsony még a világ számára is a szeretet és a béke ünnepe... És hogy az emberek lelkére miért gyakorol és indít szeretetre vágyódó érzületet, arra János, a szeretet apostola így adja meg a választ: „Mert így szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta...” amikor már több, mint kétezer évvel ezelőtt, amint megígérte, szűztől csodálatosan születve, kicsi gyermekként, emberi testben elküldte a bűnnel teljesen elborított, vesztébe rohanó világba, mert ennek ellenére is szerette a világot... mert „Az Isten szeretet.” Tekintsünk hát bele ennek az emberi értelem által kikutatathatlan Isteni szeretetnek a mélységeibe!...

„A régi görög bölcsek véleményei

szerint, csak azt lehet szeretni, akiben van valami, ami vonzódást ébreszt. És senkit sem lehet szeretni, aki nem méltó arra, szeretni csak érdekből, számításból lehet. Az istenek pedig nem is tudnak szeretni, mert nekik meg van mindenük.”

Milyen óriási ellentétben vannak ezek a pogány vélekedések az egy, igaz Isten szeretetétől és a Biblia szellemétől! De nem ilyen volt-e minden időben, és nem ilyen-e napjainkban is az emberi vélekedés a szeretetről?... És nem ezek szerint folyik-e ezután az élet is?... Jaj lett volna már az emberiségnek, és jaj lenne nekünk is, ma is, ha Isten szeretete csak ilyen volna!... De az szeretete hosszútűró, irgalommal és kegyelemmel teljes.

Abban az időben, amikor a római birodalom hatalma egyre jobban növekedett és külsőleg terjeszkedett, belsőlegesen telve volt gyűlölködő indulatú, meghódított, lázadó népekkel. Hitetlenséggel, bálványimádással és fertelmes bűnök sokaságával és egymást eltiporni kész, erőszakos emberekkel... Nem Isten szeretetére, hanem haragjának a kitöltésére szolgált rá az akkori világ is. A római világbirodalom császára istenné lett. Isten pedig ekkor lett emberé és elküldte egyszülött Fiát, hogy általa gementője legyen, mert mérhetetlen bűnei ellenére is szerette a világot. Ebben láthatjuk meg azt is, hogy az igazi szeretet nem csu-

pán csak érzelem, hanem tettekben nyilvánul meg, és általa lesz teljessé.

Isten szeretete szüntelenül és határtalanul árad rá az egész világra és a benne élő minden népre és emberre. Azokra is, akik nem hisznek benne, sőt még azokra is, akik fellázadtak ellene és méltók lennének arra, hogy örökre elforduljon tőlük, de Ő még vár rájuk is, mert azt „akarja, hogy minden ember üdvözüljön, és az igazság ismeretére eljusson.”

Az Ő szeretete nem hasonlítható semmiféle emberi, még az anyai szeretethez sem. Mert megmagyarázhatatlan. Nincs benne semmi nyoma az önzésnek, számításnak, szüntelenül csak adni, ajándékozni akar. Isten szeretete az érdemtelenekre áradó, megelőző szeretet. „Mert nem abban van a szeretet, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy Ő szeretet minket és elküldte az Ő Fiát engesztelő áldozatul a mi bűneinkért.” Ján.4:10. Nem éltünk még ezen a földön, amikor már Jézus megszületett érettünk...

A Jézus földi életében láthatjuk meg teljes valóságában, hogy milyen az előre odaajándékozott Isteni szeretet. Jézus ezzel a gyógyító szeretetének, és bűnbocsátó hatalmának az erejével hajolt le a belpoklosokhoz, a vakokhoz, süketekhez, a kiközösített vámszedőkhöz, a megvetett, elítélt bűnös asszonyhoz. Nem kért tőlük előzőleg megváltozásra, hálára tett ígéretet

sem, gyögyulással, bűnbocsánattal ajándékozta meg mindnyájukat. De azt. Hogy miként élnek ezután, hálások lesznek-e, vagy háládatlanok, azt a saját elhatározásukra bízta. Akiket Jézus szeretete megtérésre indította, életüket átformálva az Ő Lelke által lényükből és az Őt követő életük példája hatásából, Jézus szeretete tovább árad másokra is, és képes megtérésre indítani még a legromlottabb embert is.

„Hugo Viktor a „Nyomorultak” című, híres regényében lenyűgöző hatással írja meg egy rabságra ítélt gonosztevő életútját.” Akinek, amikor sikerül a börtönből megszökni, bemegy egy lelkészhez. Bár a lelkész felismeri, hogy kicsoda ez az ember, mégis nagy vendégszeretettel látja el. Az ételekkel dúsán megrakott asztalra a drága evőeszközöket, sőt még a legértékesebb kelyhet is odateszi. Távozáskor a megvendégelt a kelyhet elrejtve magával viszi. De nem jut vele messzire, mert elfogják, és szembesítésre visszaviszik a lelkészhez. Aki, átérezve, hogy mi vár ezek után a háládatlan vendégre, megszánja, és azt mondja, hogy a kelyhet ő ajándékozta a vendégjének. Ezzel a rendkívüli cselekedetével olyan megrendítő hatást gyakorol a megszabadított rab lelkére, hogy ebből a gonosz emberből a legalázatosabb, másokért élő, az elnyomottakat, a nyomorúságban szenvedő szegényeket segítő emberré formálja. Aki ettől kezdve ehhez a nemes élethez haláláig hű marad.”

Ez a történet csak halvány, visszautkröződő sugara akar lenni annak a mélységes és minden megtérő bűnösnek bocsánatot ajándékozó szeretetnek, amellyel Isten Jézus Krisztusban hajolt le hozzánk a bűn rabságában és a Sátán bilincseiben megkötözött, kárhózatot érdemlő, hálátlan emberekhez. És ezt csupán könyörületének mélységes szeretetéből cselekedte velünk, hogy a halál útjáról az élet útjára vezéreljen. Istennek ilyen nagy szeretete kell, hogy viszonszeretettre indítson, hogy mi is szeressük Őt, aki előbb szeretett minket.

Az Isten iránti szeretet elválaszthatatlan az embertársaink felé megnyilvánuló szeretettől. „Ha azt mondja valaki, hogy szereti az Istent, és gyűlöli a maga atyjafiát, hazug az, mert aki nem szereti a maga atyjafiát, akit lát, hogyan szeretheti Istent, akit nem lát?” A mi szeretetünknek meg vannak a korlátai és a határai. Csak egy bizonyos fokig, vagy ideig vagyunk hajlandóak szeretni, leginkább csak addig, vagy annyira, amíg nem kerül jelentős áldozathozatalunkba... Az emberi szeretet helytelen utakra is téved. Mennyien rápazarolják földi, mulandó dolgokra, vagy bármi másra, mint szenvedő, nyomorgó embertársaikra... Vagy gondoljunk az olyan szülőkre, akik lágyan nevelik gyermekeiket és túlhalmozzák őket anyagi javakkal. És ezáltal könnyelmű, és az élet

viharaival szemben gyenge ellenálló képességű felnőttekké lesznek. Mennyei Atyánk ezzel szemben úgy nevel minket gyermekeit, hogy nem csak a földiekkel, hanem elsősorban az odafennvalókkal törődünk. Ezért, ha szükséges, bölcsessége szerint fenyítéket is alkalmaz ha eltérünk a helyes útról, hogy a mennyei cél felé vezérelje az életünket, mert Ő féltőszerető Istenünk... Isten szeretetének a teljességet Jézus földi életében láthatjuk meg, aki nem csak a szegénységet, megvetetést, üldöztetést vállalta magára, hanem az életét is kész volt feláldozni váltságul, érettünk, elveszett bűnösökért...

„Bizonyára igazért is alig ha hal meg valaki. Az Isten pedig a mi hozzánk való szeretetét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk Krisztus meghalt érettünk.” Róm.5:7,8. Nincsen ennél megelőzőbb, áldozatosabb, nagyobb szeretet!

Erről a csodálatos, határtalan szeretetről szól az egész Szentírás a szent atyák és próféták által. Már az Ő szövetségében is. Erről beszél Izráel népének a története. Ezt a

Simon András grafikája

népet sem más népeknél különb volta miatt választotta ki magának Isten, csupán azért mert szerette, még makacsa, és pártütőségei ellenére is. Bár bűneikért rettenetes büntetésekkel sújtotta őket, -és haragja alatt vannak még most is, de a nekik tett ígéreteit megtartotta. Nem vette el népét véglegesen „csak addig amíg a pogányok teljessége bemegegyen. És így az egész Izráel megtartatik.” „Mert megbánhatatlanok az Istennek ajándékai és az Ő elhívása.”

Az Újszövetségben már teljes fényében ragyog fel Isten csodálatos szeretete, mint már beteljesedett ígéret. Ezt a teljességet János apostol egyetlen versben, tömören így foglalta össze: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen Ő benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Ez az ige - evangélium az evangéliumban, - örömhír az örömhírben. Mert úgy foglalja egybe Isten szeretetének

teljességét, mint az óceán egyetlen csepp vize a tengerek vizeinek a lényegét. Egy ifjú evangelizátor egy teljes héten minden este ennek az igének alapján hirdette Isten szeretetét, és még sem tudta annak mélységeit kimerítően elbeszélni... Nem is lehet, mivel az Istennek nagy tetteiről minden emberi beszédünk csak olyan, mint a kicsi méhecske halk zümmögése.

A Bethlehemi mezőkön az angyal úgy hirdette Jézus születését, mint az egész világnak szóló nagy örömmüzenet, melybe a világnak minden népe, és egyes embere bele tartozik... Ezért Luther így vonatkoztatta önmagára: „Mert úgy szerette Isten Luther Márton, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy...el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Így hangzik hozzánk ma is Isten igéje, hívogató szóval, személyesít és szívhez szólóan: Lásd meg, hogy úgy szerettek téged is, hogy Fiamat adtam érted, hogy el ne kárhozzál, hanem örök életet legyen!...

Szeretének ezt a minden bűnt megbocsátó, ingyen való kegyelmét el nem fogadni, Jézus Krisztus érettünk elvégzett, tökéletes áldozatát visszautasítani, végzetes és helyrehozhatatlan mulasztás. Hasonló ahhoz, mintha egy halálraítélt nem fogadná el a neki felajánlott kegyelmet...

A visszautasított szeretet még fájdalmat okoz az őt szerető szívnek is...Ezért, aki eddig még nem, ragadja meg lélekben, hit által, - amíg nem késő, - Istennek megmentő szeretetét!

Karácsony ünnepén ráirányulnak a tekintetek az egymástól kapott ajándékokra, a csillogó karácsonyfára. Mindezek bármilyen szép és kedves megnyilvánulások is, és megörvendeztetik, megédesítik az életünket, olyan hamar elenyésznek, és utána a szív üres, a lélek kielégítetlenül marad, mert a szív ürességét csak Krisztus tudja betölteni, a lélek szomjúságát is csak Ő tudja eloltani... Akik még Krisztustól távol élnek és szeretteiken kívül a szenvedő nyomorgókra soha nem gondolnak, - amint egy lelkész mondta: „Csak olyan az ünnepelésük, mintha nem is a Jézus születését, hanem a maguk születésnapját ünnepelnék.”

De aki az élő Jézus Krisztus előtt bűnbánó szívét megnyitva életét neki átadta, hálaadó szívvel örömmel dicsőítheti Megváltóját: „Halálban, éjben vártam én, fölkelt a nap tevéled! Terólad árad rám s fény, a béke, boldog élet.” És ha mindenki elhagyná is ígérete szerint Krisztus vele lesz minden napon a világ végezetéig. „És amikor az egek ropogva elmúlnak, az elemek pedig megégve felbomlanak, és a föld és a rajta lévő dolgok is megégnék.” 2. Pét.3:10. benne él a mennyeknek országában az Isten örökkévaló szeretetében.

Erdélyi Zoltán

Az ajándékozásról

„Magasztalja az én lelkem az Urat, és örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben.” (Lukács evangéliuma 1:46-47)

Eljött végre az az idő, amikor mindenről az ajándékozás jut az eszünkbe. Legfőképpen az, hogy mit szeretnénk kapni karácsonyra, vajon szüleink, nagyszüleink, rokonaink azt az ajándékot teszik-e számunkra a fa alá, amelyről már többször is elmondtuk, jeleztük, hogy igen, éppen azt, abban a színben, éppen azt a márkáját... magyarázva, hogy nem, nem felel meg az olcsóbb kiszereelésben, más színben, és nem, nincs szükségünk másra, csak arra az egyetlen (vagy több) dologra...

Valamikor Isten népe is álmodott. Volt mersze és hite álmodni a Megváltóról, aki majd elhozza nekik mindazt, amit képzeletük egyre színesebbé, nagyobbra festett. Már szinte megfogalmazni sem tudták, mi mindent látnának szívesen a majd elérkező mentőben. Sokat vártak, az biztos: anyagi biztonságot, a szülőföldjük felszabadítását a római uralom alól. Vártak még dicsőséget is, elképzelhetetlen gazdagságot... voltak, akik csak annyit szerettek volna, hogy ne legyen több betegség és fájdalom.

De Isten még mindig nem küldte el a megígért Messiást. A próféták, Isten megbízott, hitben járó emberei hiába biztatták az embereket, várjanak, bizakodjanak, eljön az idő, amikor minden ígéret beteljesedik.

Ők azonban egyre csüggedtebbek lettek, és lassan-lassan beletörődtek abba, hogy igen, van ígéret, amely minden alkalommal elhangzik a zsinagógában (a zsidó templomokban), de ugyanakkor ott van a valóság, amelyben minden ellenkezik azzal, hogy érdemes volna reménykedni.

Egyre kevesebben mertek hinni Isten ígéreteiben. Egyre többen elkeseredtek, és úgy tűnt, semmi nem fog már jobbra fordulni.

És akkor, egyszercsak idős, tudós emberek, akiket bölcseknek neveztek, felfigyeltek arra, hogy az egyik csillag fényesebben ragyogott a többinél az égen. Gyorsan fellapozták a régi könyveket, elóvták a régi papírtékerceket, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy ez most nem álmodozás, hanem valóság. El is mentek Jeruzsálemba, hogy meglássák a gyermeket, aki végre eljött erre a világra. A csillag azonban nem Jeruzsálem felett állt meg, hanem tovább vezette őket,

amíg el nem értek Betlehemig, egy egyszerű istállóhoz, a városkapu kívül.

Tudjátok, mi a csodálatosan szép ebben a történetben? Az, hogy ők abban a jászolban fekvő kisgyermekben nem azt látták, mennyire szegényes a környezet, mennyire nem 'királyi' és 'menő' a hely... Ajándékot láttak, Istentől kapott, ígéreteket beteljesítő ajándékot.

Isten népe számára ez volt az a hatalmas üzenet, amelyet mind a mai napig nehéz megértenünk, és mégis, mennyire igaz: Nem azt adja Isten, amit akarunk, hanem azt, amire szükségünk van. Isten sokkal jobban tudja ezt, mint mi. A hatalomra, pénzre vágyó ember, ha megkapja, amit akar, tudjátok, mit tesz? Nagyon gyakran semmit. Nem használja a pénzét és hatalmát a jóra. Nem látja meg a szükségben szenvedőket. Sőt, úgy gondolkodik, mindenki segítsen magán, ahogy tud.

Ezért ne csüggedjünk, ha esetleg nem azt kapjuk karácsonyra, amit akarunk. Istennel, szüleinkkel szemben nem is volna szabad ezt a szót használni: akarom, akarom, akarom... Az újszülött Krisztus arra tanít minket, hogy tanuljuk meg ezeket a szavakat is: kérem, köszönöm, hálás vagyok – hogy Isten által szüleim tudják, mire van igazán szükségem ahhoz, hogy az életben jó és igaz ember váljon belőlem.

Ez nem azt jelenti, hogy nem szabad álmodozni, éppen ellenkezőleg. Lehet, és kell álmodozni. De értékrendszerünket ne az aktuális menő márkájú cucc határozza meg, hanem az a szeretet, amellyel Isten bennünket is jobbá akar tenni – mert ha már most, gyermekként, fiatalként megértjük, hogy mit jelent az Isten jósága, akkor olyan jövőt építhetünk fel, amelyben valóban tudunk ajándékot kapni, és ami még fontosabb, adni. Ahogyan mi azt kapjuk Tőle, amire szükségünk van, úgy tanít minket is felismerni a világ szükségét, azt, miben van hiány, emberségből, összefogásból, szeretetből. Engedjük, hogy Isten ezen a karácsonyon ezzel ajándékozzon meg minket.

Györky Szilvia

IFI MEGFEJTŐK

Anderko Denisz, Alsólánc; Bodnár Richárd, Mátyóc-Vajkóc; Bodnár Klaudia, Mátyóc-Vajkóc; Révész Tamás, Nagykapos; Lukács Tamara, Örös; Kiss Vivien, Nagykövesd; Kiss Petronella, Bodrogszerdahely; Keresztúry Eszter, Nagykövesd; Kiss Tamás, Tiszacsernyő; Nagy Judit, Kulcsod; Tóth Eszter, Nagykövesd; Csernák Noémi, Barsbese; Szanko Dóra, Gömörhorka; Vida Boglárka, Ladmóc; Lőrincz Ildikó, Örös; ifj.Kacz Mária, Marcellháza; Pásztor Zsombor, Nagyszelmenc; Onda Richárd, Kiskövesd; Csernák Noémi Réka, Barsbese; - minden eredeti kupont beküldő, itt felsorolt megfejtő nyereségben részesül!

A 3. keresztrejtvény megfejtését 2013. december 25-ig lehet beküldeni Szerkesztőségünk címére. Csak az eredeti, újságból kivágott rejtvény megfejtéseket tudjuk elfogadni. Megértésüket köszönjük.

!!! Ifi rejtvény !!!

1. A teremtés koronája
2. A legnagyobb ajándék, amelyet Jézusban Isten ad nekünk
3. Ilyen formában jött el a Megváltó a világra
4. Mária és József gyermekének neve
5. Először ebbe a városba siettek a napkeleti bölcsek
6. Isten azt adja, amire .... van
7. Mi az, aminek a megváltására küldte el az Ő Szent Fiát?
8. Itt született Jézus
9. Isten emberei, akik biztatták a népet
10. Ezt is jelenti a Messiás megnevezés
11. Ezekre is írták a próféciákat
12. Itt találták meg a bölcsek és a pásztorok az újszülött Jézust.

